

Jeden den v ... Očihově

V Očihově pramení chutná minerálka Aqua Bohemica

■ Životní prostředí se díky plynofikaci zlepšilo o pětadesát procent
V Očihově a sousedním Očihovci je starostou Vladimír Šeda. Pokud je na úřadě, stává před vchodem v nové auto. Zeptala jsem se:

■ Co se za vašeho působení podařilo?

„Jsem ve funkci starosty od roku 1998. Hlavní akcí byla plynofikace. Měli jsme úvěr 2,6 milionu korun, 1,8 milionu byla dotace od Státního fondu životního prostředí, zbytek jsme dali ze svých peněz - za prodej akcií SVS, plynáren a energetiky. Máme 59 přípojek včetně velkoobtěžatelů. Životní prostředí se na základě ukazatelů čistoty ovzduší podle inspekce zlepšilo o 65 procent. Největší napětí vládlo před přiznáním dotace, aby byl na plyn připojen požadovaný počet domácností. Na závěrečný protokol o přiznání jsem čekal rok. Hned jsem si dal dokument vsadit do zlatého rámečku. Kdybych byl věřící, tak se k němu denně modlím. Stálo to obrovské nervy a tři roky života.“

■ Co vám nejvíce ztrpčuje život?

„Papírování, ale to už ke starostování patří. Víc mi vadí špatné mezilidské vztahy, závist, rozhádanost. Dříve byl na vesnici jiný život. Nespěchalo se, lidi se posadili do hospody, popovídali. Na Martina se drželo posvícení, zábava tu bývala tři dny v kuse. Byla tu i kapela, hasiči, ženy, mládež, červený kříž. To dneska chybí. Snažíme se dát dohromady aspoň hasiče, zatím jich je přes dvacet. Snaží se i ženy - dělají akce pro děti, MDŽ. Zvláště pro seniory je každá podobná akce velkým zážitkem.“

Starosta Očihova Vladimír Šeda hledá údaje o interiéru kostela a stavu místních varhan.

■ Co tu máte pro děti, pro mládež?

„Pro nejmenší jsou tu prolézačky. Sportoviště zatím nemáme. Územním plánem je hřiště naplánované na třech hektarech směrem na Podbořany, ale bohužel, pozemek je pozemkovýho fondu. Musíme ho odkoupit. Děti chodí do školy do Podbořan a do Kryr. Letos jsme uzavřeli školský obvod s kryrskou

školou, takže po nás nebudou chtít neinvestiční náklady, což byla částka nemalá.“

■ Jaké investiční akce chystáte, čeho se týkají nejvyšší položky obecního rozpočtu?

„Připravujeme kompletní odkanalizování obce a výstavbu čistíren odpadních vod. Akce je ve stadiu územního rozhodnutí. S projektem pojedeme na Krajský úřad, kde požádáme odbor zemědělství a životního prostředí o dotaci. Už jsme si vzali úvěr na 2,9 milionu Kč a nakoupili malé domovní čistírny. Teď zbývá osadit hlavní čistírny, na které potřebujeme finanční pomoc kraje.“

■ Jaké zde působí firmy?

„Například Zemědělská společnost Běsno, která zaměstnává několik lidí, truhlář Petr Kučera, zároveň dělá sklenářství. Nejvíce lidí zaměstnává společnost Kempchen. V sousedním Očihovci provozuje Ladislav Zahradka Penzion Wella Hof - nabízí ubytování v apartmánech. Taky se můžeme pochlubit minerálním pramenem Aqua Bohemica. Pan Šimůnek má stáčírnu naminerálku, dvavrtý. Momentálně má určité problémy, ale chce to opět rozejit. Minerální voda má blahodárné účinky na zažívací ústrojí. Vychlazená je opravdu výtečná.“

V plicích mám stále tři střepiny z granátu,

■ říká Josef Parpel z volyňské Ukrajiny, voják Svobodovy armády

Příběh Josefa Parpela je typickým příběhem Čecha z Volyně. Pochází z polského městečka Verba, rodina měla reznictví a uzenářství, také malou vyvařovnu. Česky mluvili jen doma, školy má polské. Sedm tříd základní školy a dva roky školy střední.

„Babička odešla na Rus v šesti letech z Rožmitálu pod Třemšínem. Před odjezdem se byla rodina pomodlit na Svaté Hoře. Bojoval jsem ve Svobodově armádě, kam jsem vstoupil 10. dubna 1944. Hlásím se k pravoslavné církvi. I na té frontě jsem se často modlil a Bůh mě zachránil. Byl jsem spojař - radista, celkem nás bylo dvaačtyřicet, polovina padla, většina byla raněna. Když si vzpomenu, jak jsme byli šťastní při přechodu československé hranice, že jsme konečně doma. Na Slovensku se

však rozpoutaly boje ještě ukrutnější než v Polsku. Byl jsem raněn v Nižném Komárniku, pak mne převezli s průjstředem plic na Kavkaz do léčebny pod Elbrusem. Tři střepiny mám v plicích dodnes. Mám válečnická vyznamenání, nejvíce si cením Válečnického kříže, který mi uděloval prezident Edvard Beneš.

Vrátili jsme se do Čech roku 1947. Nejdříve jsem bydlel v Soběchlebech, do Očihova jsem se přistěhoval roku 1956. Po válce se vrátila do Čech i babička. Zemřela v 92 letech a do posledních chvil četla bez brýlí. Dva roky jsme hospodařili soukromě, na 13 hektarech půdy. Chovali jsme krávy, koně, sila. Pak jsme museli do družstva. Jako válečný invalida jsem dostal funkci zootechnika a v Karlových Varech rozšířil odbornost. Očihovské JZD chovalo hovězí dobytek, slepice, ovce, prasata. Dělal jsem i plemenařinu. Moje manželka pracovala ve školce a pak též v zemědělství. Máme dva kluky, oba vystudovali, v Očihově nezástali nikdy.

Býval jsem sportovec, nadšený fotbalista, těšilo mě zemědělství a chov domácích zvířat. Vykonávám funkci ve svazu bojovníků za svobodu, jsem v obci legionářské, ve svazu Čechů z Volyně. Bydlím v domově důchodců v Podbořanech, kde je o mne dobře postaráno,“ uzavírá Josef Parpel.

Josef Parpel si vybavuje důležité okamžiky svého života.

Očihov... Nejstarší písemná zmínka o Očihovu je z roku 1275. Název obce vznikl zvláštního jména Otich. První zmínka pochází z roku 1544 a týká se zdejší tvrzi. V té době se za obcí směrem k Valovu rozkládaly rozsáhlé rybníky, začátkem minulého století byly stále živé pověsti o zdejších vodnicích. Očihov (Gross Otschehau) leží v nadmořské výšce 289 metrů. V roce 1921 byl Očihov z 90 % německý. Nejvíce obyvatel tu žilo roku 1900 - celkem 682. Nyní zde žije 323 stálých obyvatel, z toho 175 v produktivním věku. Průměrný věk místního obyvatelstva je 38,8 let. Obec se rozkládá na výměře 1246 hektarů, má poštu (již od roku 1901), vodovod, částečně kanalizaci a je plynofikovaná. Součástí lounského okresu se stal Očihov v roce 1960. Po roce 1990 si v Očihově zvolili vlastní zastupitelstvo. Starostou Očihova je Vladimír Šeda. Památkově chráněn je areál původně románského kostela sv. Martina (kromě vlastní chrámové budovy také ohradní zeď. Kostel byl přestavěn popožáruv roce 1790, jižní portál patří do období pozdní gotiky, kaplička a vojenská pevnůstka.

Těsnění a kompenzátory z Očihova... Největším zaměstnavatelem v Očihově je společnost Kempchen. Malá továrna, zaměstnávající okolo padesátky lidí, vyrábí tkaninové kompenzátory, elastokompenzátory, spirálová a plochá těsnění. Ředitelem očihovského podniku je Vlastislav Veselý (na snímku s těsněním). Očihovský Kempchen je dceřinou společností německé firmy, kterou roku 1889 založil Heinrich Kempchen. Zásoboval hutě a důlní podniky spotřebním materiálem - dodával kožené zástěry pro horníky, řemeny pro hnací hřídele parních strojů, těsnění. Dceřiná společnost Kempchen s.r.o. vznikla v květnu 1998 jako samostatná výrobní jednotka a převzala kompletní výrobu tkaninových kompenzátorů, později i výrobu spirálových a plochých těsnění a gumových kompenzátorů. Výrobky z Očihova jsou dodávány do celého světa. Již od roku 2000 má společnost Kempchen certifikaci dle ISO 9001.

Jak chutná mlhavé dušičkové očihovské dopoledne

■ Obyvatelé zazimovali nejen svá auta, prý tu bývalo živěji

Dopolední Očihov zahalený podzimní mlhou byl tichý. Živo bylo pouze v obchodě Jednoty, na poště a na obecním úřadě. Jiří Kassal ořezával na návsí uschlé klacky pámelníku. Pochází z Volyně, z obce České noviny. Je tatínkem hned dvou úspěšných žurnalistů: Aleš píše pro deník Lučan, starší Tomáš pro Mladou Frontu Dnes. „Pracoval jsem jako pokryvač v OSP. Jsem v částečném invalidním důchodu. Oba kluci jsou dobří. Když mají čas, přijedou, pomohou,“ chválí tatínek své redaktory. Za kostelem svatého Martina za rozvalinami starých statků pracuje na zahrádce Josef Kubát. Svůj život zasvětil místnímu zemědělství. „Jak říká Jack Nicholson, lepší už to nebude. Z politiky už jsem vyrostl. Mladí jsou tvárliví, dokážou se přeorientovat a přizpůsobit a věřit všem, nad kterými se člověk zamýšlí, zdaje informace pravdivá či mírně deformovaná nebo tendenční. Co je pro život důležité? Radost, chuť do života a víra v lepší zítřky. Přes všechny své funkce jsem byl vždycky

bezpartijní. A víc vám nepovím.“

Na poště se svítí, u okénka úřaduje paní poštmistřovná Jaroslava Kolářová. Ráno a odpoledne otevírá na hodinu úřad, mezitím doručuje poštu po vsích. Zajímá mne, nakolik internet pohřbil na vsích psaní korespondování. „Tady se blahopřejné pohlednice a dopisy ještě píšou. Každý den mám v brašně nejmíň jeden,“ říká paní Kolářová. Na poště, stejně jako v Jednotě jsou k máni časopisy, nejčtenějším je Blesk.

Očihov má i svoji čerpací stanic. Obsluhuje ji Jiřina Zelená. „O sezoně bývá fofr, ale teď, na podzim důchodci zazimovali auta. Nastal celkem klid. Pustila jsem se do generálního úklidu,“ říká čerpadlářka. Kromě pohonných hmot prodává cigarety, cukrovinky a místním i plyn. Benzínka patří dvěma soukromníkům z Loun. Paní Zelená denně dojíždí do práce z Podbořan, provázena věrným psem, neohroženým obraněm zrzavým Benem. „Někteří zákazníci jsou až kuriózní. Jeden klient k nám chodí několikrát denně a nabere

vždy benzín za 50 Kč. Jednou si dokonce natočil do kanystru benzín za pouhých 26 korun,“ podivuje se čerpadlářka.

Jan Kováč bydlel v Kryrech v bytovce, nyní má domek se zahradou, plnou trpaslíků. „Jsem invalidní důchodce, mám něco s krevní dřením, žena je astmaticka. Pocházím ze slovenských Michalovců, jsem vyučený zedník. Dvacet let jsem dělal v Kryrech na cihelně, vyvážel jsem a skládal ručně cihly, žena třináct let. Ta práce nás zničila. Už jsem si tady zvykl. Chovám králíky, slepice, postavil jsem vnučkovi na zahradě bazén. Taky pěstujeme rajčata a brambory. Papriky se letos nepovedly.“

Jaroslav Tríska učil v letech 1966 až 1976 v očihovské škole na místní jednotřídce, kde bývaly čtyři postupné ročníky. „V 70. letech nějak přestaly být peníze na školství a stát razil rušení malotřídek. Očihovské žáky spolky spádové obce, všechny věci ze zdejší školy putovaly do Blšan. Vezla se tam i košťata.“ Když řídící Tríska v roce 1976 v Očihově skončil, byl přeložen jako učitel na

zvláštní školu do Podbořan. Jeho největší snahou bylo zajistit umístění vycházejících žáků do učňovských středisek. „Vedl si kroniky: učitelskou a muzikantskou. Kromě práce ve škole jsem míval kapelu. Jak se změnil život v Očihově? Býval pestřejší, byli tu myslivci, požárníci, Svaz žen, jeden čas i stálé kino. Jezdával jsem do Podbořan pro velké kotouče filmů a pouštěli jsme je na dvou školních promítáčkách v budově bývalé mateřské školy. Pravda, tenkrát nebyla videa ani televize. Promítal jsem, co mi nabídl Krajský filmový podnik, i filmy budovatelské. Vděčné byly české komedie, pohádky, dobrodružné filmy. Za vstupné dvě koruny přicházelo okolo třiceti diváků, 60 korun jsme platili za půjčení filmu. Krásná bývala Martinská posvícení, v pořádání se střídali poštovní ročníky. „V 70. letech nějak přestaly být peníze na školství a stát razil rušení malotřídek. Očihovské žáky spolky spádové obce, všechny věci ze zdejší školy putovaly do Blšan. Vezla se tam i košťata.“ Když řídící Tríska v roce 1976 v Očihově skončil, byl přeložen jako učitel na

Co mohu, dělám rád... Rostislav Svoboda je v invalidním důchodu, těžce postižen epilepsií. Ani těžká nemoc nezabavila radosti ze života. Všechna činnost ho těší a baví. „Jsem vyučený vodič instalatér, chodil jsem po vodoměrech po vsích. Když jsem onemocněl, nejvíce mi chyběla práce. Jsem rád lidem užitečný, chovám králíky, starám se o zahrádku. Rád dělám se dřevem, sekám trávu, naklepávám kosi. Dostal jsem od souseda takovou šikovnou úzkou babku, s ní se moc dobře pracuje,“ vypravuje Rostislav Svoboda. Další jeho oblíbenou činností je příprava králíčků kožek. Kožku pečlivě stáhne, napne, zbaví sádra, ošetří biolitem proti hmyzu. Králíky na stažení mu nosí i z vesnice, vždyť kdo by se s tím za pár korun patlal. A když udeří zima, sestavuje pan Svoboda puzzle. „Během tří dnů mám obrázek hotový, hezky ho zarámuji.“ Stěny jeho domku jsou plné veselých barevných obrázků, většinou krajin, zvířat, lodí.

Ludvík a Patrik... Bydlíme tu s rodinou tři měsíce. Koupili jsme tady barák, pocházíme z Rakovníka. Jsem nezaměstnaný, manželka je na mateřské dovolené. Patrikovi je 14 měsíců.

Daří se mi dobře... Alžběta Menzelová se přistěhovala do Čech v roce 1947, také z Volyně, jako dvacetiletá. Její manžel, příslušník Svobodovy armády, dostal v Očihově domek. „Zkraje jsme hospodařili soukromě, pak v JZD. Vydělky nebyly zpočátku žádné, brali jsme 1,5 Kč na jednotku. Měsíčně jsme měli s manželem okolo 700 korun. Naštěstí jsme drželi krávu, takže bylo pro děti mléko. Dneska je úterý, to peru. Taky hlídám nemocného vnuka. K obědu uvařím knedlíky se zelím a kouskem masa od neděle. Daří se mi dobře. Jenom ty ruce mne trápí, brní. Tolik je léků na světě a žádný nezabírá. Ty pilulky jsou snad jenom pro to, aby doklepal člověka do hrobu,“ obává se stařenka a ukazuje upracované dlaně.